Työttömien Keskusjärjestö

TYÖTTÖMIEN KESKUSJÄRJESTÖN LAUSUNTO

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain, työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain ja työttömyyskassalain väliaikaisesta muuttamisesta.

Työttömien Keskusjärjestö kiittää työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa mahdollisuudesta antaa lausunto esitykseen, jossa:

”*ehdotetaan väliaikaisesti muutettavaksi työttömyysturvalakia, työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia ja työttömyyskassalakia. Esityksen mukaan työttömyysetuuden maksamisen käynnistymisen yhteydessä asetettavalta omavastuuajalta maksettaisiin työttömyysetuutta peruspäivärahana, ansiopäivärahana tai työmarkkinatukena. Valtio vastaisi omavastuuajalta maksettavan työttömyysetuuden rahoituksesta. Lisäksi lyhennettäisiin palkansaajan työssäoloehtoa, joka on edellytys työttömyyspäivärahan saannille. Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että lomautuksen perusteella maksettava työttömyyspäiväraha ei kuluttaisi työttömyyspäivärahan enimmäismaksuaikaa. Työttömyysturvalaissa olevaa lomautuksen määritelmää täsmennettäisiin lain tasolla vastaamaan vakiintunutta soveltamiskäytäntöä.*

Työttömyysturvajärjestelmää ehdotetaan väliaikaisesti muutettavaksi siten, että se poikkeuksellisissa olosuhteissa antaisi lomautetulle tai työttömäksi jäävälle nykyistä parempaa turvaa työttömyyden aikana. Tämä toteutettaisiin ensinnäkin poistamalla omavastuuaika työttömyysetuuden maksamisen alusta määräajaksi. Samalla kuitenkin huolehdittaisiin myös eri työttömyysturvalain mukaisia työttömyysetuuksia saavien asema siten, että omavastuuajan poisto koskisi myös työmarkkinatukea saavia. Työttömyysetuuden saamisedellytyksiä parannettaisiin myös siten, että palkansaajan työssäoloehto olisi väliaikaisesti 13 viikkoa nykyisen 26 viikon sijaan. Lyhyemmän työssäoloehdon perusteella henkilölle voi syntyä nykyistä aikaisemmin oikeus ansiopäivärahaan tai peruspäivärahaan työmarkkinatuen sijaan.

Ehdotetuilla muutoksilla vastataan siihen työntekijöiden toimeentulon turvan vahvistamisen tarpeeseen, joka seuraa muutoksista, joita on esitetty tehtäviksi työsopimuslakiin ja eräisiin muihin lakeihin työnantajien toiminnan sopeuttamismahdollisuuksien nopeuttamiseksi koronavirusepidemiasta aiheutuvassa äkilliseen ja voimakkaaseen tuotteiden ja palveluiden kysynnän heikentymiseen.”

Työttömien Keskusjärjestö kannattaa tätä väliaikaista lakia. Lisäksi Työttömien Keskusjärjestö edellyttää, että työttömyysturvan omavastuuaika poistetaan jatkossa kokonaan.

Työttömien Keskusjärjestö katsoo, että ei ole mitään syytä jatkaa työttömyysturvan omavastuuaikaa. Jos tässä yhteydessä työttömyysturvan omavastuuaika on katsottu tarpeettomaksi, miksi se olisi jäljemmin tarpeellinen?

Työttömyysturvan omavastuuaika toimii negatiivisena kannustimena vastaanottaa lyhytaikaista määräaikaista työtä.

Omavastuuaika on myös epäeettinen käsitteenä. Mitä omaa vastuuta on työttömällä siinä, että vastaanottaa lyhytaikaista työtä, ja jää määräaikaisen työn jälkeen työttömäksi?

Työttömien Keskusjärjestö ry
Rahakamarinportti 3 A, 3. krs, 00240 Helsinki. Puh. 040 547 7090 • Y-tunnus 1003909-9
www.tyottomat.fi • etunimi.sukunimi@tyottomat.fi tai toimisto@tyottomat.fi
Verkkolaskuosoite: **003710039099.** Välittäjän tunnus: **003721291126.** Verkkolaskuoperaattori: **Maventa Oy**

Työttömien Keskusjärjestö

Missä tapauksessa työttömällä on ylipäätään omavastuuta työttömyydestään lainsäädännöllisellä tasolla? Tapaukset, joissa työttömän katsotaan syyllistyneen työnsä laiminlyöntiin ja irtisanomiseen johtavaan tilanteeseen, käsitellään erikseen poikkeuksellisen ankaralla 60 päivän karenssilla. Koska työttömän työnhakijan irtisanominen käsitellään jo erillisesti, työttömyysturvan omavastuuajalle ei ole mitään erillisiä perusteita.

Helsingissä 1.4.2020

Työttömien Keskusjärjestön puolesta,

Jukka Haapakoski
Toiminnanjohtaja

Työttömien Keskusjärjestö ry
Rahakamarinportti 3 A, 3. krs
00240 Helsinki
jukka.haapakoski@tyottomat.fi
+358 50 577 2580